ΛΥΚΕΙΟ ΚΥΚΚΟΥ Α΄
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027

20 Νοεμβρίου: Επέτειος Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Παιδιού

Η Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Παιδιού εορτάζεται κάθε χρόνο στις 20 Νοεμβρίου, με αφορμή την επέτειο υιοθέτησης της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 1989.

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού άλλαξε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα παιδιά, μετατρέποντάς τα από παθητικούς αποδέκτες φιλανθρωπίας σε ανθρώπινα όντα με ένα ξεχωριστό σύνολο δικαιωμάτων. Η Σύμβαση αναγνωρίζει ότι η παιδική και εφηβική ηλικία είναι μια ευάλωτη περίοδος και ότι τα παιδιά χρειάζονται ειδική φροντίδα και προστασία. Περιλαμβάνει 54 άρθρα, μέσω των οποίων θέτει τα πρότυπα για την ευημερία των παιδιών.

Μεταξύ άλλων, τα άρθρα αναφέρονται στα εξής δικαιώματα: Ελευθερία γνώμης και έκφρασης, Ελευθερία Θρησκείας, Προσωπική ζωή, Πρόσβαση στην πληροφόρηση, Γονική ευθύνη, Κακομεταχείριση – Παραμέληση, Προστασία ορφανών, Υιοθεσία, Παιδιά πρόσφυγες, Παιδιά με ειδικές ανάγκες, Υγεία και υγειονομικές υπηρεσίες, Επίπεδο ζωής, Εκπαίδευση, Παιδιά μειονοτήτων, Παιχνίδι- Ψυχαγωγία, Παιδική εργασία, Προστασία από ναρκωτικά και άλλες εξαρτήσεις, Σεξουαλική εκμετάλλευση, Εμπορία παιδιών, Προστασία από ένοπλες συρράξεις κ.ά.

Η Σύμβαση δεν συνιστά έναν τυπικό κατάλογο με τα δικαιώματα του παιδιού, αλλά αποτελεί μια αναλυτική κατάσταση των υποχρεώσεων των κρατών μελών, που την έχουν υπογράψει και τα οποία πρέπει να αναγνωρίσουν και να διασφαλίσουν αυτά τα δικαιώματα σε κάθε παιδί. Οι υποχρεώσεις αυτές έχουν είτε άμεσο χαρακτήρα, με απευθείας παροχές στο παιδί, είτε έμμεσο χαρακτήρα, υποβοηθώντας τους γονείς και την οικογένεια να ασκήσουν ικανοποιητικά τον πρωτογενή τους ρόλο απέναντι στο παιδί. Αυτή η σχέση μεταξύ παιδιού, οικογένειας και κράτους εισάγεται και θεμελιώνεται με τη Σύμβαση, η οποία συνιστά το μοναδικό διεθνές εργαλείο που την κατοχυρώνει νομικά.

Παράλληλα, η Σύμβαση εγκαθιδρύει για πρώτη φορά, ως μέρος του διεθνούς δικαίου, την απευθείας σχέση μεταξύ του παιδιού και του κράτους. Η σχέση αυτή ακυρώνει την ως τότε πεποίθηση ότι οι γονείς έχουν δικαιώματα ιδιοκτησίας πάνω στα παιδιά. Αναγνωρίζει το παιδί ως κάτοχο δικών του δικαιωμάτων και ενδυναμώνει το κράτος να παρεμβαίνει, όπου είναι αναγκαίο, για να διασφαλίσει τα δικαιώματα του παιδιού, θεωρώντας ότι το συμφέρον του παιδιού δεν προστατεύεται πάντοτε στο πλαίσιο της οικογένειάς του.

Η ψήφιση της Σύμβασης και η έναρξη της λειτουργίας του θεσμού του Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού στην Κύπρο, το 2008, σηματοδότησε μια νέα εποχή στον τομέα της διασφάλισης των δικαιωμάτων των παιδιών στη χώρα μας. Για τη φετινή επέτειο η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, κ. Έλενα Περικλέους, στέλνει προς όλα τα παιδιά της Κύπρου την ακόλουθη επιστολή:

« Αγαπημένο μου παιδί, θέλω να μοιραστώ μαζί σου μια αλήθεια, για να την κρατήσεις στην καρδιά σου, ιδιαίτερα εκείνες τις δύσκολες, τις συννεφιασμένες μέρες. Τα δικαιώματα του παιδιού είναι ανθρώπινα δικαιώματα. Δεν χρειάζεται να τα κερδίσεις. Τα έχεις από την ημέρα που γεννήθηκες. Τα έχεις επειδή είσαι παιδί, επειδή είσαι άνθρωπος. Έχεις δικαίωμα να πηγαίνεις σχολείο, να παίζεις και να ξεκουράζεσαι. Να μεγαλώνεις με ασφάλεια και φροντίδα. Να λες με ειλικρίνεια και θάρρος τη γνώμη σου για όσα σε αφορούν κι εμείς οι μεγάλοι να την παίρνουμε στα σοβαρά . Κι αν δεν ακουστείς, μίλησε ξανά και ξανά…».

Βάια Γκαραγκούνη-Θεοχαρίδου

Φιλόλογος